הגדה
של
פסח

אפיקים
תשי"ח

המסובים:

הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר,
הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ.

יחיד:

הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ,
עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.

המסובים:

הִנֵּה הַסְּתָו עָבַר
הַגֶּשֶׁם הָלַךְ חָלַף לוֹ.

יחיד:

הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַּגֶּיהָ
וְהַגְּפָנִים סְמָדָר נָתְנוּ רֵיחַ.

המסובים:

הִנֵּה הַסְּתָו עָבַר
הַגֶּשֶׁם הָלַךְ חָלַף לוֹ.

עורך הסדר מגביה את הקערה ואומר:

הָא לַחְמָא עניא
די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים.
כל דכפין ייתי ויֵכוֹל כל דצריךְ ייתי ויפסח.
השׁתא הכא לשׁנה הבאה בארעא דישׂראל.
השׁתא עבדי לשׁנה הבאה בני חורין.

המסובים חוזרים ואומרים:

הא לחמא עניא וגו׳

קטן שואל את ארבע הקושיות:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? שׁבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה הלילה הזה כולו מצה. שׁבכל הלילות אנו אוכלין שׁאר ירקות

הלילה הזה מרור. שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים. שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסובין הלילה הזה כולנו מסובין.

עורך הסדר עונה:

עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו ה׳ אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואילו לא הוציא הקב״ה את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כולנו חכמים, כולנו נבונים, כולנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

המסובים:

עֲבָדִים הָיִינוּ — עַתָּה בְּנֵי חוֹרִין.

יחיד:

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסובין בבני־ברק והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו, הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

המסובים:

לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַה׳
לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם.

יחיד:

ארמי אובד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב. ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד. וירעו אותנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה.

המסובים:

וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אוֹתוֹ,
כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ.

יחיד:

ונצעק אל ה׳ אלהי אבותינו וישמע ה׳ את קולנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו. ויוציאנו ה׳ ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה ובמורא גדול ובאותות ובמופתים.

יחיד:

אלו עשר מכות שהביא הקב״ה על מצרים במצרים:
דם, צפרדע, כנים,
ערוב, דבר, שחין,
ברד, ארבה, חושך, מכת בכורות.

המסובים:

הַיוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב.

המסובים:

זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים.

יחיד:

בשעה שביקש הקב״ה להטביע את מצרים בים עמד עזא שר של מצרים ונשתטח לפני הקב״ה ואמר לפניו: רבונו של עולם, במידת הרחמים בראת עולמך, למה אתה רוצה להטביע את בני? מיד כינס הקב״ה כל פמליא של מעלה ואמר להם: הוו דנים ביני ובין עזא שר של מצרים. התחילו שרי האומות מלמדים סנגוריה על מצרים. כיון שראה מיכאל כך, רמז לגבריאל וטס למצרים טיסה אחת ושמט לבנה עם

טיטה ותינוק אחד עמה ששקעוהו בבנין, ובא ועמד לפני הקב״ה ואמר: רבש״ע, כך שעבדו את בניך. מיד ישב עליהם הקב״ה במידת הדין וטבעם בים!

המסובים:

אָשִׁירָה לַה׳ כִּי גָאֹה גָּאָה
סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם.

יחיד:

באותה שעה בקשו מלאכי השרת לומר שירה לפני הקב״ה, אמר להם הקב״ה: מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה לפני.

יחיד:

ברוך שומר הבטחתו לישראל ברוך הוא. שהקב״ה חישב את הקץ לעשות כמה שאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים שנאמר: ויאמר לאברם: ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול.

המסובים:

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ,
שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבָד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ,
אֶלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ
והקב״ה מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

יחיד:

רבן גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו.

ואלו הן: פסח, מצה ומרור. פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים, על שום מה? על שום שפָּסַח הקב״ה על בתי אבותינו במצרים, שנאמר: ואמרתם זבח פסח הוא לה׳ אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל.

עורך הסדר יגביה מצה:

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם. שנאמר: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עוגות מצות כי לא חמץ כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צידה לא עשו להם.

המסובים:

בְּכָל דוֹר וָדוֹר חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרָיִם.

עורך הסדר יגביה מרור

מרור זה שאנו אוכלים על שום מה? על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, שנאמר: וימררו את חייהם בעבודה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשדה, את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך.

המסובים:

בְּכָל דוֹר וָדוֹר חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרָיִם.

יחיד:

לא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה, אלא אף אותנו גאל עמהם, שנאמר ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו.

המסובים:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם, בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לוֹעֵז.
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו.
הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס, הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר.

עורך הסדר כורך מצה ומרור:

זכר למקדש כהלל. כן עשה הלל בזמן שבית המקדש היה קיים. היה כורך מצה ומרור ואוכל ביחד, לקיים מה שנאמר: על מצות ומרורים יאכלוהו.

המסובים:

פֶּסַח בַּת קוֹל יִשָּׁמַע מִמְּרוֹמִים
יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים
כְּפֶסַח פֶּסַח לֶעָתִיד.

פֶּסַח טִפֵּס בְּצָרָיו לְהַחֲרִימָה
ובְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיָד רָמָה
פֶּסַח פֶּסַח מִצְרָיִם.

פֶּסַח יֶשַׁע וְתַעֲצוּם שָׁלוֹם
בְּשִׂמְחָה תֵּצְאוּ וּבְשָׁלוֹם
פֶּסַח פֶּסַח לֶעָתִיד!

המסובים:

קָרֵב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה
רָם הוֹדַע כִּי לְךָ הַיּוֹם אַף לְךָ הַלַּיְלָה
שׁוֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה
תָּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֶשְׁכַת לַיְלָה.

עורך הסדר אומר:

ליל סדר זה, שנת התשי״ח, הוא העשרים וארבעה על אדמתנו בקבוץ אפיקים, שנת העשרים ושבע לפרוץ מימי הירדן על אדמת כנרות ואפיקיה, וישקו כל רגב צחיח, אשר חכה לגאולה.
ואמרתם אחים: תאור לנו הדרך בחג חרות זה, בליל סדר פסח, הוא השלושים וארבעה בקבוצנו מיום היותו קבוץ השומר הצעיר מס.ס.ס.ר. מפוזר לפלוגותיו עדי התרכזו באפיקים.

המסובים ממלאים את הכוסות.

המברך אומר:

נברך על הגפן ועל פרי הגפן
ועל תנובת השדה.
ועל ארץ חמדה טובה ורחבה
שהונחלה לאבותינו ולנו
לאכול מפריה ולשׂבוע מטובה.
לחיים!

אוכלים ושותים.

המסובים:

חַד גַּדְיָא חַד גַּדְיָא דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא שׁוּנְרָא, וְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא כַלְבָּא, וְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא
בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא חוּטְרָא, וְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה
לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא נוּרָא, וְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְנָשַׁךְ
לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָא לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי.
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא מַיָא, וְכָבָה לְנוּרָא, דְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכַלְבָּא,
דְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי
זוּזֵי. חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא תוֹרָא, וְשָׁתָה לְמַיָא, דְכָבָה לְנוּרָא, דְשָׂרַף לְחוּטְרָא,
דְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה לְגַדְיָא,
דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא הַשּׁוֹחֵט, וְשָׁחַט לְתוֹרָא, דְשָׁתָה לְמַיָא, דְכָבָה לְנוּרָא, דְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא מַלְאַךְ הַמָּוֶת, וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְשָׁחַט לְתוֹרָא, דְשָׁתָא לְמַיָא, דְכָבָה לְנוּרָא, דְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַדְיָא, חַד גַדְיָא.

וְאָתָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְשָׁחַט לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת, דְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְשָׁחַט לְתוֹרָא, דְשָׁתָה לְמַיָא, דְכָבָה לְנוּרָא, דְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי. חַד גַדְיָא, חַד גַדְיָא.

עורך הסדר אומר:

חֲסַל סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ
כְּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ
כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה
קוֹמֵם קְהַל מִי מָנָה
קָרֵב נַהֵל נִטְעֵי כַנָּה
פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִנָּה.

המסובים:

לַשָּׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם!

דפוס קואופ. „אחדות" בע"מ, תל־אביב